

PANEVĖŽIO MARGARITOS RIMKEVIČAITĖS PASLAUGŲ IR VERSLO MOKYKLA

(įmonės pavadinimas)

3	0	4	3	8	4	3	5	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įmonės kodas)

PATVIRTINTA

Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės
paslaugų ir verslo mokyklos direktoriaus
2017 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. V1-23

LYGIŲ GALIMYBIŲ IR SAUGUMO UŽTIKRINIMO PANEVĖŽIO MARGARITOS RIMKEVIČAITĖS PASLAUGŲ IR VERSLO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

2017-02-07 Nr. V16-3

I. BENDROSIOS NUOSTATOS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

1. Mokyklos Lygių galimybių ir saugumo užtikrinimo tvarkos aprašas (toliau – tvarka) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (2011, Nr. 38-1804); Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymu (2017-01-01 Nr. XII-2768), Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (2010, Nr. 54-2644, 157-7969); Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579; Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-1393; Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229; Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 05 d. įsakymu Nr. V-1215.

2. Ši tvarka reglamentuoja mokyklos darbuotojų – pagalbos mokiniui specialistų, klasės/grupės auklėtojų, mokytojų ir mokyklos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo(si) veiksmingumą, užtikrinti vienodas sąlygas nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės.

3. Tvarka nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą.

4. Švietimo pagalbos tikslas – padėti užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi ir mokymąsi mokykloje bei sudaryti prielaidas pozityviai vaiko socializacijai ir pilietinei brandai.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(si) programą ir planuoti tolesnį mokymąsi;

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);

5.6. padėti mokiniams adaptuotis mokykloje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir kt. pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

- 6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- 6.2. visuotinumai – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;
- 6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- 6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
- 6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
- 6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Švietimo pagalbos gavėjai: mokyklos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

8. Švietimo pagalbos teikėjai: klasių/grupių auklėtojai, mokytojai, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, psichologas, sveikatos priežiūros specialistas, metodininkas, mokyklos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu:

9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;

9.1.2. mokomu namuose;

9.1.3. besimokančiu pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo, profesinio mokymo programas (iškilus mokymosi sunkumams);

9.1.4. darbas su gabiais mokiniais;

9.1.5. darbas su mokiniais padedant planuoti profesinę karjerą;

9.1.6. iškilus individualioms problemoms.

9.2. darbas su klase ar grupe:

9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;

9.2.2. konsultacijos;

9.2.3. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

9.2.4. specialiojo pedagogo ir/ar psichologo grupiniai užsiėmimai;

9.2.5. karjeros planavimo informacijos sklaida;

9.2.6. sveikatinimo veiklų vykdymas;

9.2.7. neformaliojo švietimo programų vykdymas.

9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:

9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(si) procesui;

9.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją I-II gimnazijų klasių mokiniams;

9.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas.

9.4. darbas su mokyklos bendruomene:

9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;

9.4.2. savivaldos aktyvinimas.

9.5. darbas su socialiniais partneriais siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar kt.);

10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas ir kt.;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas mokykloje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Klasių/grupių auklėtojai ir mokytojai teikia pedagoginę pagalbą savo klasės/grupės mokiniams:

- 11.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) bei branda;
- 11.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
- 11.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
- 11.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
- 11.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui specialistais;
- 11.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas;
- 11.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
- 11.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si).
- 11.9. mokytojai stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka pasiekti bendrosiose programose numatytų konkrečiau dalyko pasiekimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.);
- 11.10. esant būtinybei informuoja klasės/grupės vadovą, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);
- 11.11. mokymosi pagalba integruojama į ugdymo procesą. Mokytojas pritaiko mokymo(si) užduotis, metodus ir kt.
- 11.12. mokytojai teikia individualią pagalbą per pamoką arba kitu su mokiniu suderintu laiku (per „langus“, kt.);
- 11.13. mokytojai informuoja mokyklos švietimo pagalbos specialistus, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), kartu tariasi dėl pagalbos (jeigu suteikta pagalba neefektyvi);
- 11.14. organizuoja papildomas konsultacijas II kurso (12 klasės) mokiniams rengiantis brandos egzaminams;
- 11.15. teikia pagalbą ruošiantis olimpiadoms ir konkursams;
- 11.16. konsultuoja mokinius jiems renkantis individualų ugdymo planą, brandos egzaminus;
- 11.17. vertina mokinių pasiekimus, atsižvelgiant ne vien į apibrėžtus, programinius ugdymo tikslus, bet ir į individualias kiekvieno mokinio išgales bei ypatybes, siekiant nuolatinės asmeninės pažangos mokiniui tinkamu būdu ir tempu;
- 11.18. siūlo dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius įtvirtinti žinias.

12. Pagalbos mokiniui specialistai (psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistas, metodininkas) teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą:

12.1. Psichologo pagalbą mokykloje teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams. Esant būtinybei mokyklos psichologas suteikia reikiamą informaciją apie mokinius mokytojams, mokyklos vadovams ir pagalbos mokiniui specialistams.

12.2. Socialinė pedagoginė pagalba, padedanti mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje, teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, moky-

tojams ir kitiems mokykloje dirbantiems specialistams. Ją teikia socialinis pedagogas:

12.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;

12.2.2 darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

12.2.3. pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

12.2.4. bendradarbiavimas su klasių/grupių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, mokyklos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

12.2.5. bendradarbiavimas su klasių/grupių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu;

12.3. specialioji pedagoginė pagalba teikiama, kai ją skiria mokyklos Vaiko gerovės komisija ar PPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

12.3.1. Specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjas- specialusis pedagogas.

12.4. Sveikatos priežiūros specialistas dirba bendradarbiaudamas su mokyklos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

12.4.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

12.4.2. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

12.4.3. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.

12.5. Metodininkas organizuoja ir koordinuoja neformaliojo švietimo programų, vertybinių nuostatų ugdymą integruotą į klasių valandėlių turinį įgyvendinimą;

12.5.1. užtikrina lygias galimybes kiekvienam mokiniui patenkinti saviraiškos poreikius, spręsti socialinės integracijos problemas;

12.5.2. organizuoja netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius;

12.5.3. konsultuoja neformaliojo švietimo klausimais mokinius, mokytojus, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

12.5.4. analizuoja neformaliojo švietimo proceso efektyvumą, teikia išvadas ir pasiūlymus darbo kokybei gerinti.

13. Mokyklos vaiko gerovės komisija:

13.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

13.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Klasių/grupių auklėtojai supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su svarbiausiomis tvarkos nuostatomis.

15. Mokyklos darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo planavimas, aptarimas ir vertinimas, atsakingas tvarkos vykdymas užtikrina visapusišką pagalbos mokiniui įgyvendinimą mokykloje.